gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Eerste begrotingswijziging 2023 Vervoerregio Amsterdam
Portefeuillehouder	drs. Marja Ruigrok
Steller	Jolien Prins
Collegevergadering	24 januari 2023
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	7253852

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. een zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2023 van de Vervoerregio Amsterdam over personele capaciteit van de vervoerregio, het budgetneutraal overdragen van het Amsterdamse programma Signalling & Control en het indexatiecijfer waarmee gerekend wordt door de vervoerregio Amsterdam.

2. Samenvatting

De Vervoerregio Amsterdam (vervoerregio) stelt jaarlijks een begroting en een uitvoeringsprogramma mobiliteit vast om uitvoering te geven aan de taken die we als gemeente bij de vervoerregio belegd hebben. De begroting 2023-2026 is op 25 oktober 2022 vastgesteld in de regioraad. Verschillende redenen, waaronder een nieuw bestuursakkoord, tariefstijgingen en besluitvorming in het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) hebben ertoe geleid dat de vervoerregio een begrotingswijziging voorstelt. De regioraad van de vervoerregio besluit in mei 2023 over deze eerste begrotingswijziging. Voor die tijd worden gemeenten in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 3 februari 2023 een zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging.

De begrotingswijziging sluit in belangrijke mate aan bij de belangen van de gemeente Haarlemmermeer. Er zijn echter drie onderwerpen die wij bij de vervoerregio onder de aandacht wil brengen middels een zienswijze. Ten eerste de stijging van de kosten voor personele capaciteit, ten tweede het mogelijke financiële risico door het overdragen van het project Signalling & Control van de gemeente Amsterdam aan de vervoerregio en ten derde het indexatiecijfer waarmee wordt gerekend door de vervoerregio. Daartoe is een zienswijze opgesteld.

Omdat de deadline van de vervoerregio niet past binnen een zorgvuldig gemeentelijk besluitvormingsproces, heeft de portefeuillehouder verkeer met het Dagelijks Bestuur van de vervoerregio afgesproken dat er voor 3 februari 2023 een concept-zienswijze ingediend wordt onder voorbehoud van behandeling en besluitvorming in de gemeenteraad van Haarlemmermeer.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Wij werken op het gebied van mobiliteit, verkeer en vervoer samen met de vervoerregio. Deze samenwerking is op basis van een Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam en wordt gefinancierd met middelen vanuit de Brede Doel Uitkering (BDU) van het Rijk. Voor dat geld heeft de vervoerregio als taak om de belangen te behartigen en projecten te financieren die verband houden met de verkeers- en vervoerstaak op de gemeentegrond van de vijftien deelnemende gemeenten.

Jaarlijks stelt de vervoerregio een begroting op. De begroting 2023-2026 is op 25 oktober 2022 vastgesteld in de Regioraad van de vervoerregio. De gemeenteraad heeft op 8 september 2022 tijdens de behandeling van het raadsvoorstel om wel of geen zienswijze in te dienen (kenmerk 2022.0001596) besloten om geen zienswijze in te dienen op de concept Begroting 2023-2026 van de vervoerregio, omdat toen al duidelijk was dat er een eerste wijziging verwacht werd in het vierde kwartaal van 2022. Op 29 november 2022 hebben we de aanbiedingsbrief ontvangen inzake de eerste begrotingswijziging 2023 van de vervoerregio. De financiële situatie van de vervoerregio en het belang van de gemeente hierin is complex. Het voorstel is na het kerstreces besproken in het college. De vervoerregio heeft besloten om deze begrotingswijziging door middel van dezelfde zienswijzeprocedure als bij de begroting aan gemeenten voor te leggen.

De vervoerregio vraagt de gemeente om uiterlijk 3 februari 2023 een eventuele zienswijze in t dienen. De portefeuillehouder Verkeer heeft met het Dagelijks Bestuur van de vervoerregio afgesproken dat een concept zienswijze voor 3 februari 2023 aan de vervoerregio wordt toegezonden, onder voorbehoud van behandeling en vaststelling door de gemeenteraad.

De zienswijzen worden door de vervoerregio voorzien van een reactie en deze worden gebundeld in een Reactienota. Alle ingezonden zienswijzen van de deelnemende gemeenten en de Reactienota worden geagendeerd voor de Regioraad van de vervoerregio op 9 mei 2023. In deze Regioraad wordt de eerste begrotingswijziging 2023 ter vaststelling aangeboden. Zeven leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer en de portefeuillehouder hebben zitting in de Regioraad van de vervoerregio.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

<u>Wat zijn de wijzigingen in de begroting 2023?</u>

De aanpassingen in de begroting 2023 hebben te maken met beleidswijzigingen, hogere kosten van projecten en personeel en wijzigingen naar aanleiding van de tweede bestuursrapportage van de vervoerregio (die op 20 december 2022 is behandeld in de Regioraad). Denk daarbij aan zaken zoals:

- kleine wijzigingen door het nieuwe bestuursakkoord 'Stap vooruit' van het dagelijks bestuur van de vervoerregio;
- extra herstelbudget voor het openbaar vervoer door het dalende gebruik van openbaar vervoer sinds de coronapandemie;
- prijsstijgingen voor energie, grondstoffen en bouwmaterialen voor (lopende) projecten;
- financiële gevolgen door MIRT-afspraken met het Rijk. Onder andere over het doortrekken van de Noord/Zuidlijn, sluiten metroring en Zuidasdok.

Op pagina 5, 6 en 7 van bijlage 2 staat een totaaloverzicht van de door de vervoerregio voorgestelde wijzigingen op de begroting 2023.

Wat betekent dit voor de gemeente Haarlemmermeer?
Wij kunnen het centrale motto uit het nieuwe bestuursakkoord "veilig, soepel en prettig van deur tot deur reizen" onderschrijven. Daarnaast zijn wij verheugd met de reservering voor de verkenning van de Noord/Zuidlijn en voor de andere afspraken uit het BO MIRT van november 2022 in de begroting van de vervoerregio.

Wij zien wel drie aandachtspunten naar aanleiding van de voorgestelde eerste begrotingswijziging 2023.

Ten eerste valt te lezen dat de vervoerregio het in 2020 beschikbaar gestelde budget voor extra personele capaciteit structureel wenst te maken. Wij ondersteunen dit van harte indien dit leidt tot meer uitvoering van lokale projecten of het begeleiden initiatieven in de gemeente, zoals bijvoorbeeld het opstarten van een doorfietsroute of het begeleiden van initiatieven van deelvervoeraanbieders. Als meer personele capaciteit bij de vervoerregio leidt tot meer beleid verwachten wij juist vertraging in de uitvoering. Wij hebben, waarschijnlijk niet als enige gemeente in de regio, nu al moeite om alle projecten uitgevoerd te krijgen en hebben onvoldoende capaciteit voor een gemeentelijke bijdrage aan en uitvoering van extra regionaal beleid.

Ten tweede valt te lezen dat de vervoerregio verwacht dat het Programma Signalling & Control (S&C) van de gemeente Amsterdam in 2023 wordt overgedragen aan de vervoerregio. De vervoerregio geeft daarbij aan dat over de consequenties hiervan nu nog geen afspraken over gemaakt zijn, maar dat dat mogelijk kan leiden tot een begrotingswijziging. Voor onze gemeente is het van belang dat een dergelijke wijziging budgetneutraal overgedragen wordt.

Als derde zien wij dat de afgelopen jaren de prijzen van onder andere grondstoffen en bouwmaterialen zijn gestegen. Dit speelt een grote rol bij op de geraamde investeringen. De vervoerregio houdt rekening met een prijs- en indexatiestijging van 3,85%. Wij vragen ons af hoe dit indexatiecijfer zich verhoudt tot de gemiddelde CPI-inflatie van 10% voor 2022. Daarnaast gaan wij ervanuit dat gemeenten alleen rekening moeten houden met het verhogen van hun eigen bijdrage aan investeringsprojecten en dat de vervoerregio het gat dat mogelijk ontstaat door hogere prijsstijgingen (bovenop de 3,85%) voor eigen rekening neemt. We verwachten dat gemeenten gaandeweg niet ook nog eens met tegenvallende kosten geconfronteerd zullen worden. Mocht een en ander hiervoor gecorrigeerd moeten worden, dan zien wij dat graag terugkomen in een eventuele volgende begrotingswijziging voor 2023.

Zienswijze
Voorgesteld wordt om bovenstaande drie aandachtspunten na besluitvorming in de gemeenteraad in een zienswijze aan de vervoerregio te doen toekomen. En om dit zo snel mogelijk na de behandeling in de gemeenteraad aan de vervoerregio kenbaar te maken via bijgevoegde reactiebrief (bijlage 5).
Zoals onder 3.1 al gemeld sluit de deadline van de vervoerregio niet aan bij het bestuurlijk proces van onze gemeente. Daarom zal ons college van B&W, na besluitvorming in het college hierover, bijgevoegde zienswijze al aan het Dagelijks Bestuur van de Vervoerregio doen toekomen onder uitdrukkelijk voorbehoud van behandeling en besluitvorming in de gemeenteraad.

3.3 Wat mag het kosten?
Aan de uitvoering van deze nota zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

De gemeentelijke bijdrage aan projecten wordt per project overeengekomen en loopt via het gemeentelijke Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (kenmerk 2022.0000701).

Wat zijn de financiële risico's?
Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?
De deelnemende gemeenten worden door de vervoerregio in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2023 van de Vervoerregio Amsterdam. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het al dan niet indienen van een zienswijze. Binnen het college is de wethouder Verkeer en Vervoer het eerste aanspreekpunt.

Binnen de vervoerregio is de Regioraad verantwoordelijk voor het vaststellen van de kaders voor de vervoerregio. Een afvaardiging van de gemeenteraad en de portefeuillehouder Verkeer en Vervoer van de gemeente Haarlemmermeer hebben zitting in de Regioraad. Vaststelling van de begroting en Uitvoeringsprogramma van de vervoerregio zijn twee van die kaders. De Regioraad van de vervoerregio is dus verantwoordelijk voor het vaststellen van de Begroting en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.
Het Dagelijks Bestuur van de vervoerregio is verantwoordelijk voor het opstellen van de begroting en het uitvoeringsprogramma en is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het door de Regioraad vastgestelde beleid, zoals het Beleidskader Mobiliteit (2017).

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?
Op 8 juli 2021 heeft het DB van de vervoerregio de Netwerkstudie Haarlemmermeer vastgesteld. Wij hebben de Netwerkstudie op 29 juni 2021 vastgesteld (2021.0001681). Op 24 november 2022 heeft het DB van de vervoerregio de Adaptieve Agenda Mobiliteit Haarlemmermeer vastgesteld. Wij hebben de Adaptieve Agenda Mobiliteit Haarlemmermeer op 15 november 2022 vastgesteld (2022.0002251). Wijzigingen naar aanleiding van de Adaptieve Agenda worden zowel bij de vervoerregio als bij de gemeente in het eerstvolgende Uitvoeringsprogramma Mobiliteit verwerkt. Overigens heeft ook de provincie Noord-Holland de Netwerkstudie en de Adaptieve Agenda vastgesteld.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?
De vervoerregio rapporteert aan zowel de regioraad als de individuele gemeenten via de planning en control cyclus. Over de gemeentelijke cofinanciering besluit de gemeenteraad via de Investeringsagenda Mobiliteit en jaarlijks via het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

3.7 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?
Het is belangrijk om over regionale projecten voortijdig afstemming te hebben met de regio, waaronder de vervoerregio.

4. Ondertekening
Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,	de burgemeester,
b/a	
Michiel Ruis	Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):
1. Aanbiedingsbrief Vervoerregio Amsterdam
2. Concept eerste begrotingswijziging 2023
3. Bestuursakkoord 2022 'Stap vooruit'
4. Regioraadsbrief BO MIRT
5. Zienswijzebrief